

Barnmorskemottagningar och gynekologi (Göteborg)

Patientinformation

Datum: 2026-09-11

När KUB påvisar sannolikhet för kromosomavvikelse som är större än 1:1000

Förhöjd sannolikhet för kromosomavvikelse – vad betyder det?

Din KUB-undersökning påvisar en sannolikhet för trisomi 13,18 eller 21 som är större än 1:1000.

Av dessa kvinnor bär de flesta på friska foster, men de få foster som verkligen har en kromosomavvikelse finns **inom gruppen**. Det är därför nödvändigt att undersöka ”för många” för att fånga upp de foster som verkligen är sjuka. På vetenskapligt språk kallas detta för ”falskt positivt” utfall.

När går man vidare med andra undersökningar efter en KUB-undersökning?

När sannolikheten för trisomi 13, trisomi 18 eller trisomi 21 är större än 1:1000 (=0,001 %) erbjuds kvinnan fortsatt undersökning.

Det är helt frivilligt att genomgå dessa undersökningar.

Man vill inte erbjuda kvinnor med lägre sannolikhet än så att gå vidare med fortsatta undersökningar, eftersom det finns en liten risk för missfall vid provtagning av fostervatten och moderkaka. Det är inte rimligt att genomföra undersökningar där det är större sannolikhet att kvinnan får missfall på grund av undersökningen än att man hittar ett foster som är sjukt.

Vad händer nu när jag fått veta att sannolikheten är förhöjd - större än 1:1000?

Den som utfört KUB-undersökningen skall informera dig om vad som skall hända nu. Det är dock ofta så att det är svårt att uppfatta all information - särskilt om man fått ett oväntat och obehagligt besked. Därför får du detta informationsblad som du kan studera i lugn och ro.

KUB undersökaren skriver en remiss för fortsatta undersökningar. Remissen skickas in till Sahlgrenska Östra sjukhusets Kvinnoklinik, som kommer att kalla dig per telefon eller brev. Det kan ta upp till en vecka innan de kontaktar dig.

- **Om sannolikheten för kromosomavvikelse är större än 1:50** föreslår man moderkaksprov eller fostervattenprov som första åtgärd. Resultatet av denna undersökning är helt pålitligt och blir ett "ja" eller "nej" på frågan om fostret har en kromosomavvikelse eller inte.
- **Om sannolikheten för kromosomavvikelse ligger mellan 1:51-1:1000** föreslås ett blodprov som kallas NIPT som första åtgärd. Om

utfallet av NIPT visar låg sannolikhet för kromosomskada går man inte vidare med moderkaksprov/fostervattenprov.

NIPT

NIPT betyder Non Invasive Prenatal Test, och är ett blodprov som man tar i den gravida kvinnans arm. I kvinnans blod finns små fragment av fostrets DNA. Vid NIPT kan man identifiera dessa små fragment, kopiera upp dem i miljontals exemplar och sedan "pussla ihop" markörer för de kromosomer man önskar undersöka. På så sätt kan man få fram en siffra som anger **sannolikhet** för kromosomavvikelse. NIPT är alltså också en metod som bedömer sannolikhet (precis som KUB), men med högre grad av träffsäkerhet än KUB. Ett NIPT-test som anger hög sannolikhet för kromosomförändring måste också bekräftas med hjälp av moderkaks-/fostervattenprov. Det tar ungefär 3 veckor att få svar på ett NIPT.

Moderkaksprov – fostervattenprov

Undersökningen går till så att du får lägga dig på en brits. Man gör först en ultraljudsundersökning för att se hur fostret ligger i livmodern. Sen tvättar man magen med sprit, klär in dig och apparaten i sterila skydd och sen tas provet, genom att en tunn nål förs in genom bukens hud, in i livmodern. Provtagningen gör inte mer ont än ett blodprov i armen.

Man kan antingen ta vävnad från moderkakan eller en liten mängd fostervatten. Moderkaksprov kan tas från graviditetsvecka 11+0, fostervattenprov från och med vecka 15+0. Missfallsrisken efter undersökningarna beräknas ligga under 0,5%.

Om du tar blodförtunnande medicin (Fragmin, Inohep eller Trombyl) måste dosen justeras inför provtagningen. Personalen på din BMM instruerar dig om detta.

Vad gör jag om fostret visar sig vara sjukt?

Det är bra att redan innan eventuella kompletterande undersökningar tänka igenom vad du kommer att göra med informationen man får fram vid undersökningarna. I bästa fall visar undersökningarna att fostret är friskt. Men ibland visar ju analyserna att man behöver göra ytterligare undersökningar, eller att fostret verkligen bär på en kromosomskada. Du kommer att få mycket mer information av de personer du träffar under vårdprocessen.

Om du vill fortsätta eller avbryta graviditeten bestämmer du helt själv. Ingen har rätt att påverka ditt beslut, men om du önskar finns det goda möjligheter att erbjuda mer information och diskussion med kunniga och erfarna personer, som barnläkare, kuratorer och representanter för föräldraföreningar för barn med funktionshinder.

Pratat med din barnmorska på Barnmorskemottagningen

Om du har frågor och funderingar kan du alltid vända dig till barnmorskan på barnmorskemottagningen.